

نهمین مرحله
دوره مطالعاتی حدیث خوانی
کتاب شریف اصول کافی
(جلد چهارم، کتاب الایمان و الکفر (قسمت ۵))

معاونت آموزشی تربیتی جامعه الزهراء سلام الله عليها
اداره کل امور تربیتی
اداره قرآن و حدیث

«باسم‌هه تعالیٰ»

رسول اللہ ﷺ علیه و آله: «مَنْ أَتَى إِلَى أُمَّتِي حَدِيثًا يُقَامُ بِهِ سُنَّةً أَوْ يُتَلَمَّ بِهِ بِدْعَةً فَلَهُ الْجَنَّةُ»
هرکس به امت من حدیثی رساند که به سبب آن سنتی برپا می شود، یا در بدعتی رخنه افتاد بهشت
از آن او باشد.
(بحار الأنوار، ۴۳/۱۵۲/۲، میزان الحکمة، ج ۲، ص ۵۱۶)

اداره قرآن و حدیث در راستای آشنایی طلاب با متون حدیث و ایجاد انس با روایات
اهل‌بیت علیهم السلام و با هدف غربت‌زدایی از متون حدیثی و ارتقاء سطح معرفتی و تربیتی طلاب،
دوره غیرحضوری حدیث‌خوانی و تتبیع حدیثی «**کتاب شریف اصول کافی**» را برگزار
می‌نماید.

منبع: اصول کافی، جلد سوم، کتاب الایمان و الکفر (قسمت ۵)

مهلت تحويل پاسخنامه: ۱۴۰۰/۹/۲۰

روش تحويل پاسخنامه:

ارسال پاسخنامه تایپ شده یا عکس پاسخنامه دستنویس به پست الکترونیکی hadith@jz.ac.ir

کانال این طرح در پیام رسان ایتا به آدرس

https://eitaa.com/jz_osulekafi

شماره تماس: ۳۲۱۱۲۴۳۶

مزایا و ویژگی های کتاب کافی:

- ۱- نویسنده این کتاب، دوران نواب اربعه و بخشی از زمان امام حسن عسکری علیه السلام را در ک کرده است.
  - ۲- نویسنده این کتاب، با استفاده از اصول اربعه (۴۰ کتابچه حدیثی که توسط اصحاب ائمه علیهم السلام نوشته شده بودند) و دیدار حضوری با اصحاب ائمه اطهار علیه السلام یا کسانی که اصحاب را دیده بودند، توانسته روایاتی را با واسطه های کمتر نقل کند؛ از همین رو بخشی از روایات کافی با سه واسطه نقل شده است.
  - ۳- دارای عناوینی کوتاه و گویا است، که محتوا روایات باب را نشان می دهد.
  - ۴- روایات بدون دخل و تصرف نقل شده و توضیحات مصنف با روایت ها مشتبه نمی شود.
  - ۵- مصنف سعی داشته احادیث مفصل تر، صحیح تر و روش تر را در اول باب قرار داده و سپس احادیث مهم و مجمل را ذکر کند.
  - ۶- یکی از امتیازات کافی این است که کلینی سلسله سند را تا به امام علیه السلام، در هر حدیث نقل می کند، و آن جا که صدر سند را حذف کرده است، جایی است که از کتاب دیگر نقل کرده و سلسله سند را به آن کتاب حواله می دهد. تمام سند حدیث در آن ذکر شده و از این جهت با تهذیب و استبصار و من لایحه الفقهی متفاوت است.
  - ۷- روایاتی را نقل می کند که با عنوان باب سازگار است و از نقل احادیث معارض خودداری کرده است.
  - ۸- روایات را در غیر ابواب خود فرار نداده است.
  - ۹- از نظم و ترتیب در دسته بندی روایات و تبییب دقیق و منطقی برخوردار است؛ از عقل و جهل و سپس علم و آن گاه توحید شروع می کند؛ در واقع برخی از مباحث معرفت شناسی را در مرحله نخست قرار داده و سپس به مباحث توحید و امامت می رسد، آن گاه روایات اخلاقی را نقل کرده تا به فروع و احکام می رسد و در پایان جنگی متنوع از احادیث را جمع نموده است.
  - ۱۰- جامعیت و کاملیت کافی نسبت به مباحث عقیدتی، اخلاقی و فقهی از دیگر امتیازهای آن است.
- (کشف المحجه، ص ۱۵۹ - اصول کافی، ترجمه مصطفوی، ج ۱، ص ۱۰)

سوالات مرحله نهم حدیث خوانی اصول کافی (كتاب الایمان و الكفر)
از باب «من طلب عثرات المؤمنین و عوراتهم» تا پایان کتاب الایمان والکفر

□ سوالات تستی:

- ۱- چه زمانی بنده به کفر نزدیکتر است؟ (باب مَنْ طَلَبَ عَثَرَاتَ الْمُؤْمِنِينَ وَعَوْرَاتَهُمْ)
- (الف) با کسی برادری کند و سپس به دنبال لغزش های او باشد.
(ب) دنبال عیب جزئی برادرش باشد.
(ج) برای خدا شریک قائل شود.
(د) وقتی که نافرمانی پدر و مادر را کند.

- ۲- بر اساس حدیث ابن ابی عمیر از امام صادق علیه السلام کدام گناه است که از مصاديق تشیع فاحشه است؟ (بابُ الْغَيْبَةِ وَالْبَهْتِ)

- (الف) غیبت
(ب) تهمت
(ج) دروغ
(د) شماتت

- ۳- پیامبر ﷺ کفاره غیبت را چگونه بیان کردند؟ (باب الغیبه و البهت)
- (الف) از غیبت شونده طلب حلالیت کند.
(ب) به جای او صدقه دهد.
(ج) از خدا برای کسی که غیتش کرده ای، آمرزش بخواه.
(د) استغفار فراوان داشته باشد.

- ۴- پیام این فراز از روایت «مَنْ شَمَّتْ بِمُصَبِّبَةٍ نَوَّلَتْ إِلَيْهِ لَمْ يَخْرُجْ مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى يُفْتَنَ» را بیان کنید. (باب الشماته)

- (الف) پرهیز از اذیت و آزار زبانی به مؤمن
(ب) سرزنش نکردن مردم در گرفتاریها
(ج) همدلی کردن با مردم در مصیبات
(د) شاد نشدن به خاطر گرفتاری و مصیبت دیگران

۵- طبق روایت امام صادق علیه السلام چه کسی از ولایت خدا خارج و در ولایت شیطان وارد می شود؟(باب الرَّوَايَةِ عَلَى الْمُؤْمِن)

(الف) دشمن دهنده

(ب) غیبت کننده

(ج) نقل سخن دیگران با هدف عیب جویی و تخریب شخصیت او

(د) شماتت کننده

۶- بنابر فرمایش رسول خدا ﷺ بدترین ها چه کسانی هستند؟(باب التَّمِيمَه)

(الف) سخن چینان

(ب) تفرقه اندازان میان دوستان

(ج) جویندگان عیوب برای پاکان

(د) هر سه مورد

۷- بر اساس حدیث هشام بن سالم از امام صادق علیه السلام آیه شریفه «یا أَئِهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ تَقْوِيلُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ...» در باره کدام گناه است؟(باب خُلُفِ الْوَعْدِ)

(الف) سخن چینی

(ب) دروغ

(د) زیاده گویی

(ج) خلف و عده

۸- بر اساس حدیث علی بن جعفر از امام کاظم علیه السلام کدام گناه است که اگر انسان مرتكب آن شود ولایت خدا را قطع کرده است؟(باب مَنِ اسْتَغَانَ بِهِ أَخْوَهُ فَلَمْ يُعْنِهُ)

(الف) یاری نکردن و پناه ندادن به مؤمن در صورت توان

(ب) ظلم و ستم

(ج) همسایه آزاری

(د) خیرخواه نبودن

٩- عقوبٰت هُرَزَگَی و نِپَرَاختن زَكَات چیست؟(باب فی عَقُوبَاتِ الْمَعَاصِيِ الْعَاجِلَةِ)

الف) دردهای بی سابقه و نباریدن باران

ب) طاعون و قحطی

ج) ستم فرمانروایان و نباریدن باران

د) دردهای بی سابقه و قحطی

١٠- بنابر فرمایش امام سجاد عليه السلام چرا نباید با دروغگو و فاسق نباید همنشینی کرد؟(باب

مُجَالَسَةِ أَهْلِ الْمَعَاصِي)

الف) دروغگو همچون سراب است، بجای سود به تو ضرر می رساند.

ب) دروغگو ضررش بیشتر از نفعش است، فاسق تو را به اندک چیزی می فروشد.

ج) دروغگو همچون سراب است، فاسق ترا به یک غیبت کردنی می فروشد.

د) هر دو گناهکار هستند.

١١- اصحاب اعراف چه کسانی هستند؟(باب اصناف)

الف) مستضعفانی که نه چاره ای برای کفر دارند و نه راهی به سوی ایمان.

ب) قومی که کارهای نیک و بدشان با هم برابر است.

ج) عده ای که کارشان موقوف به فرمان خداست.

د) عده ای که وعده عذاب به آنها داده شده است.

١٢- در روایات امام باقر عليه السلام چرا کسی که بر گناهان کثیره اصرار نماید کافر است؟(باب

الکفر)

الف) به دلیل سبک شمردن فرمان خداوند

ب) به دلیل انجام گناه

ج) به دلیل ترک سنت های الهی

د) هر سه مورد

۱۳- پایه های فسق کدام است؟(باب دعائم الكفر و شبهه)

الف) جفا، غلو، شک و شبهه

ب) جفا، کوردلی، غفلت و سرکشی

ج) غفلت، سرکشی، شبهه و شک

د) غلو، کوردلی، غفلت و سرکشی

۱۴- شاخه های هوای نفس کدام است؟(باب صفة التفاق و المُنافق)

الف) ستم، تجاوز از حد، شهوت، سرکشی

ب) ستم، فسق، شک، سرکشی

ج) جفا، شبهه، کوردلی، آمیختن حق و باطل

د) دل بستن به زیتها، بدی ها را خوب جلوه دادن، توجیه کردن گزی ها

۱۵- به فرموده امام باقر عليه السلام مستضعف چه کسی است؟(باب المستضعف)

الف) کسی که نه توانایی مؤمن شدن دارد و نه توانایی کافر شدن.

ب) کودکان و هر زن و مردی که عقلش مانند عقل کودکان است.

ج) فقراء و کودکان مستضعفان هستند.

د) الف و ب

۱۶- دلجویی شدگان چه کسانی بودند؟(باب المؤلفه قلوبهم)

الف) کسانی که به جنگ با مسلمانان آمدند ولی پیامبر ﷺ آنها را بخشد.

ب) کسانی که اعتقاد به پیامبر ﷺ دارند ولی ولایت را قبول ندارند.

ج) کسانی که ایمان آوردند ولی گناه علني انجام می دهد.

د) کسانی که دست از شرک کشیدند ولی معرفت به پیامبر ﷺ پیدا نکردند.

۱۷- مقصود از «قلب فيه نكته سوداء» طبق فرمایش امام باقر عليه السلام چیست؟ (باب فی ظلمه للمنافق و إن أعطى اللسان....)

- ب) دل وارونه مشرک که در آن نقطه تاریک است.

ج) دلی که در آن نقطه تاریک است و خیر و شر در آن در کشمکش اند.

د) دلی که در آن هم ایمان است و هم نقاط تاریک کفر.

۱۸- کسی کے کار نیکی را پنهان کند، با چه چیزی برابری می کند؟ (باب السُّتر الذُّنُوب)

- ج) یک و حج و عمره د) هفتصد حسنہ

^{۱۹}- خداوند چگونه گناهان بنده ای را که توبه کرد، می بخشد؟(باب التوبه)

- ل) هر گاهی که آن دو فرشته نوشته اند، از یادشان می برد.
 ب) به اعضا بدنش وحی می کند که گناهانش را پنهان بدارید.
 ج) به قطعه های زمین وحی می کند که گناهانش را پنهان دارند.
 د) هر سه مورد

۲۰- رسول خدا صلی الله علیہ و آله فرمودند: خداوند تو بنه بنده را تا چه زمانی می پذیرد؟(باب
نیما اعطی الله عزوجل آدم...)

- لف) یک سال پیش از مرگش
 ب) یک هفته پیش از مرگش
 ج) یک روز پیش از مرگش
 د) پیش از دیدار مرگ

۲۱- گناهانی که نعمت‌ها را تغییر می‌دهد و گناهانی که دعا را باز می‌گرداند به

ترتیب کدام است؟ (باب فی تفسیر الذنوب)

(الف) تجاوز و سرکشی- نافرمانی از پدر و مادر

(ب) تجاوز و سرکشی- قتل

(ج) زنا- شراب خواری

(د) نافرمانی پدر و مادر- ظلم

۲۲- استدرج یعنی چه؟ (باب الاستدرج)

(الف) دادن نعمتها در هنگام ارتکاب گناهان

(ب) دادن بلا در هنگام ارتکاب گناهان

(ج) توبه و استغفار در هنگام ارتکاب گناه

(د) غافل بودن از توبه در هنگام ارتکاب گناه

۲۳- امام صادق عليه السلام در روایت «اجعل قلبکَ قُرِيناً بَرَا، أو وَلَداً وَاصِلاً، وَاجْعَلْ عَمَّكَ

وَالِدَا تَبَعُّداً...» دل- کردار- و نفس و مال را به ترتیب به چه تشییه کرده است؟

(الف) فرزندی مهریان، پدری که از او پیروی شود، دشمن در حال سیز، امانتی که به صاحبش برگردید.

(ب) رفیقی مهریان- پدر دلسوز- دشمن در حال سیز- امانت در نزد صاحبش

(ج) پدر مهریان- فرزند صالح- دشمن در حال سیز- امانت در نزد صاحبش

(د) سنگ صبور- پدر دلسوز- دشمن سرکش- گوهر گرانقدر

۲۴- طبق فرمایش امام صادق عليه السلام «مسجون» چه کسی است؟ (باب محاسبه النفس)

(الف) کسی است که دنیا گرفتارش کرده و از طلب آخرت باز مانده است.

(ب) کسی که هوای نفس او را احاطه کرده است.

(ج) کسی که شیطان بر او غالب است.

(د) انسان گناهکار

- ۲۵- این جمله را کامل کنید: «**كَفَىٰ بِالْمَرءِ عَيْنًا...؟**» (باب مَن يَعِيبُ النَّاسَ))
- الف) أَنْ يُصِرَّ مِنَ النَّاسِ مَا يَعْمَى عَنْهُ مِنْ نَفْسِهِ.
- ب) يُعَيِّنُ النَّاسَ بِمَا لَا يَسْتَطِعُ تَرْكَهُ.
- ج) يُؤْذِنُ جَلِيلَهِ بِمَا لَا يَعْنِيهِ.
- *د) هر سه گزینه

سوالات تشریحی:

- ۲۶- امام صادق عليه السلام در مورد خلف و عده چه فرمایشی دارند؟(باب خلف و عده)
- ۲۷- امام صادق عليه السلام آیه « ذلک بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكُفُّرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يَتَنَاهُونَ عَنِ الْحَقِّ...» جگونه تفسیر کردند؟(باب الإذاعه)
- ۲۸- آیه شریفه «وَلَوْلَا دَفَعَ اللَّهُ النَّاسَ بِعَصْمَهُ بِعَصْمِ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَ لَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَعْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ» را بر اساس حدیث یونس بن ضیبان از امام صادق عليه السلام تفسیر کنید و بیان کنید که منظور از دفع بلا توسط بعضی، به چه معناست؟ (باب أَنَّ اللَّهَ يَدْفَعُ بِالْعَامِلِ عَنْ غَيْرِ الْعَامِلِ)
- ۲۹- با توجه به روایات باب «الوَسُوْسَهُ وَ حَدِيثُ النَّفْسِ» چند راهکار برای فرد و سوسایس بیان بفرمایید.
- ۳۰- طبق روایت امام باقر عليه السلام، کیفرهای زودرس، در مورد چه گناهانی می باشد؟(باب فی عقوباتِ المعاصی العاجله)

در پناه حضرت صاحب الامر عجل الله تعالیٰ فرجه الشريف موید باشید.

نام خانوادگی:

نام پدر:

کد تحصیلی:

کد پرونده تبلیغی:

رشته تحصیلی:

شماره همراه:

سوال	الف	ب	ج	۵
۱				۲۱
۲				۲۲
۳				۲۳
۴				۲۴
۵				۲۵
۶				۲۶
۷				۲۷
۸				۲۸
۹				۲۹
۱۰				۳۰
۱۱				۳۱
۱۲				۳۲
۱۳				۳۳
۱۴				۳۴
۱۵				۳۵
۱۶				۳۶
۱۷				۳۷
۱۸				۳۸
۱۹				۳۹
۲۰				اللهم صل على محمد وآل محمد